

Małe brązowe robaki w domu

Karta szybkiego rozpoznania, kontroli i zwalczania. Najpierw ustal, gdzie owad pojawia się najczęściej. Miejsce znalezienia, ślady i rodzaj materiału w pobliżu zwykle zawężają źródło problemu szybciej niż sam kolor.

DATA KONTROLI

POMIESZCZENIE

LICZBA ZNALEZIONYCH OWADÓW

1

Gdzie szukać źródła problemu?

KUCHNIA I SPIŻARNIA

Żywiak, wołek, trojszyk, spichrzel, mącznik
Szukaj: mąka, kasze, ryż, przyprawy, czekolada, karma i ziarna.
Ślady: otwory w opakowaniach, grudki, pył, larwy lub puste łuski.
Pierwszy krok: usuń porażone produkty i odkurz wszystkie szczeliny.

SZAFY, DYWAN I LISTWY

Szubak, mrzyk lub skórnik
Szukaj: wełna, futra, pióra, filc, tapicerka, sierść i martwe owady.
Ślady: owłosione larwy, wylinki i nieregularne otwory w tkaninach.
Pierwszy krok: odkurz zakamarki i wypierz lub przemroź tekstylia.

ŁÓŻKO I MATERAC

Pluskwa domowa
Szukaj: szwy materaca, ramę łóżka, zagłówki, listwy i szczeliny.
Ślady: czarne punkty, rdzawe plamy, jasne wylinki i jaja.
Pierwszy krok: zabezpiecz okaz, nie przenoś mebli i potwierdź identyfikację.

ZA LODÓWKĄ I PRZY RURACH

Nimfa prusaka lub karalucha
Szukaj: ciepłe urządzenia, okolice zlewu, odpływy, zawiasy i szczeliny.
Ślady: szybka ucieczka po zapaleniu światła, odchody i liczne młode osobniki.
Pierwszy krok: usuń dostęp do jedzenia i wody, rozstaw lepy monitorujące.

PARKIET, MEBLE I BELKI

Kołatek, miazgowiec lub spuszczel
Szukaj: świeża mączka, nowe otwory, korytarze i odgłosy skrobania.
Ślady: pył wracający po sprzątaniu oznacza aktywne żerowanie.
Pierwszy krok: zrób dokumentację; konstrukcję i parkiet oceń ze specjalistą.

ŁAZIENKA I WILGOTNE MIEJSCA

Gryzki lub rybiki
Szukaj: pleśń, zawilgocone kartony, książki, odpływy i listwy.
Ślady: bardzo małe miękkie owady albo wydłużone ciało z trzema wyrostkami.
Pierwszy krok: obniż wilgotność, napraw przecieki i usuń zawilgocone materiały.

Zabezpiecz jeden okaz do identyfikacji. Umieść owada, larwę lub wylinkę w przezroczystym pojemniku i zrób ostre zdjęcie z linijką. Owad znaleziony na parapecie może pochodzić z szafki, dywanu albo drewnianego mebla.

2 Porównaj wygląd, ślady i miejsce występowania

Nie identyfikuj owada wyłącznie po kolorze. Zwróć uwagę na wielkość, kształt ciała, charakterystyczne cechy i ślady pozostawione w otoczeniu.

Szkodnik	Wielkość i wygląd	Cecha charakterystyczna	Gdzie szukać?	Najważniejsze ślady	Reakcja
Żywiak chlebowiec	2-3 mm, owalny, rdzawobrzązowy	Głowa słabo widoczna z góry; dorosłe mogą latać	Mąka, pieczywo, przyprawy, kakao, karmà	Otwory, grudki, pył, larwy w produkcie	Kontrola
Wołek zbożowy	3-5 mm, ciemny, smukły	Wyraźny wydłużony ryjek; nie lata	Całe ziarna, ryż, kukurydza, nasiona	Otwory w ziarnach, puste łuski	Kontrola
Trojszyk / spichrzel	2,5-5 mm, wydłużony i splaszczony	Spichrzel ma ząbki na bokach przedplecza	Mąka, płatki, orzechy, suszone owoce	Chrząszcze na półkach, grudki i pył	Kontrola
Szubak / mrzyk	2-5 mm; larwy owłosione	Mrzyk ma mozaikowy wzór; larwy mają pęczki włosków	Włna, dywan, tapicerka, listwy	Dziury bez pajęczynki, wylinki, włoski	Kontrola
Skórnik słoniniec	7-10 mm, ciemny, wydłużony	Jasny pas z ciemnymi plamkami na pokrywach	Karma, skóry, futra, gniazda ptaków	Owłosione larwy i uszkodzenia materiałów	Kontrola
Kołatek / miazgowiec	2,5-5 mm, brązowy chrząszcz	Kołatek ma głowę schowaną; miazgowiec widoczną	Meble, parkiet, schody, boazeria	Otwory 1-2 mm i świeża jasna mączka	Specjalista
Spuszczał pospolity	8-25 mm, ciemny, długie czułki	Duże owalne otwory i grubsza mączka	Wieżba dachowa, krokwie, belki, legary	Skrabanie, rozległe korytarze, świeży pył	Pilnie
Pluskwa domowa	5-7 mm, płaska i owalna	Brak twardych pokrywy; ciało jak pestka jabłka	Materac, rama łóżka, zagłówek, listwy	Czarne punkty, rdzawe plamy, wylinki	Specjalista
Nimfa prusaka	Mała, ciemna, bez skrzydeł	Bardzo długie czułki; szybko ucieka przy świetle	Za lodówką, pod zlewem, przy rurach	Liczne młode osobniki i nocna aktywność	Specjalista
Gryzek	1-2 mm, miękkie, jasnobrzązowe	Duża głowa, długie czułki; nie gryzie ludzi	Wilgotne listwy, książki, kartony, tapety	Pleśń i wysoka wilgotność	Osuszanie
Rybik	7-12 mm, wydłużony	Trzy wyrostki na końcu odwłoka	Łazienka, pralnia, piwnica, odpływy	Nocna aktywność, szybki falujący ruch	Osuszanie

Pluskwa czy chrząszcz?

Pluskwa jest płaska, owalna i zwykle ukrywa się blisko miejsca snu. Chrząszcze mają twardsze pokrywy skrzydeł i częściej pochodzą z żywności, tekstyliów albo drewna.

Stare czy aktywne żerowisko w drewnie?

Same otwory nie potwierdzają aktywnego problemu. Usuń pył i obserwuj, czy pojawia się ponownie. Świeża mączka i nowe otwory wymagają oceny.

3 Dobierz poziom reakcji

POZIOM ZIELONY

Sprzątanie i obserwacja

- Pojedyncze gryzki lub rybiki.
- Źródło wilgoci jest łatwe do usunięcia.
- Pojedynczy produkt spożywczy z owadami.
- Liczba owadów wyraźnie maleje po sprzątaniu.

POZIOM POMARAŃCZOWY

Dokładna kontrola źródła

- Owady wracają po pierwszym sprzątaniu.
- Larwy występują w szafie lub pod dywanem.
- Problem obejmuje kilka opakowań żywności.
- Świeża mączka pojawia się w jednym meblu.

POZIOM CZERWONY

Skontaktuj się ze specjalistą

- Potwierdzona pluskwa lub liczne karaczany.
- Owady występują w kilku pomieszczeniach.
- Ślady są w parkiecie, belkach lub więźbie.
- Nie możesz znaleźć źródła mimo kontroli.

4 Cztery kroki po znalezieniu owada

KROK 1 - ZABEZPIECZ OKAZ

Nie rozgniataj wszystkich owadów. Zachowaj jeden okaz, larwę albo wylinkę i zrób zdjęcie z linijką oraz informacją o miejscu znalezienia.

KROK 2 - ZNAJDŹ ŹRÓDŁO

Sprawdź żywność, tekstylia, drewno, łóżko lub wilgotne materiały. Dorosły osobnik może przemieścić się daleko od miejsca rozwoju larw.

KROK 3 - USUŃ I POSPRZĄTAJ

Wyrzuć porażone produkty, wypierz tekstylia, odkurz szczeliny i usuń zawilgocone materiały. Zawartość odkurzacza od razu wynieś z domu.

KROK 4 - MONITORUJ PRZEZ 8 TYGODNI

Ustaw datowane lepy lub pułapki odpowiednio dla rozpoznanego szkodnika. Co tydzień zapisuj liczbę owadów i miejsce ich znalezienia.

5 8-tygodniowy dziennik monitoringu

Co zapisujesz?	Tydz. 1	Tydz. 2	Tydz. 3	Tydz. 4	Tydz. 5	Tydz. 6	Tydz. 7	Tydz. 8
Liczba znalezionych dorosłych owadów								
Liczba znalezionych larw lub wylinek								
Nowe ślady w żywności, tkaninie lub drewnie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pułapka złapała nowe osobniki	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Liczba owadów wyraźnie maleje	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

MIEJSCE ZNALEZIENIA I RODZAJ ŚLADÓW

WYKONANE DZIAŁANIA I EFEKT

Nie zaczynaj od przypadkowego oprysku. W kuchni najważniejsze jest usunięcie porażonej żywności, w garderobie - odnalezienie larw i czyszczenie tekstyliów, a przy wilgoci - osuszenie pomieszczenia. W przypadku pluskw, karaczanów oraz świeżych śladów w konstrukcyjnym drewnie skorzystaj z pomocy specjalisty.